

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרִשְׁת בְּהַר

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּזֶזׁשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנִחְמָד לְמַעַן יִדוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מִחוּלַק ל- תַתַק"ס (960) קוֹנְטֵרְסִים

ל"ב כְּרִכִים שֶׁל ל' חֲלָקִים

כֶּרֶךְ י"ח - חֲלָק י"ט

קוֹנְטֵרְס 529

מוֹפֵץ לֵאל מִטְרוֹת רוּח כֹּלל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כֹּל סֵפֶר הַזֵּהָר בְּדִקּוֹת סְפוּרוֹת

"קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא אֹרִייתָא וְיִשְׂרָאֵל חַד הוּא"

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הַעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תִּשְׁע"א לַפ"ק - בַּעֲיִה"ק בֵּית שְׁמוּשׁ תּוֹכֵב"א

עת לעשות לה'

שנא

ואמנם כאשר לא לומדים זהר הקדוש, הלב ריקן והגעגועים אינם הומים, ואזי קשה להמשיך הגאולה. הרב הקדוש רבי פנחס קוריצער נתן סימן למי ששקוע במרה שחורה - שאינו חפץ ללמד זהר... כי שרש האנוש והמרה שחורה שהוא מה שאינו מאמין שיכול להיות טוב. ואלו הזהר הקדוש הוא ראש המבשרים שיכול להיות טוב. ראש המבשרים של הגאולה השלמה.

קדם שזוכים לגאולה יש לזכות למבשר הגאולה. "מה נאוו על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום מבשר טוב משמיע ישועה אמר לציון מלך אלקיך, קול צפיק נשאו קול יחדו ירננו כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון" (ישעיה נ"ב). משל למה הדבר דומה? לעבד איש מקנת כסף, שמיום לדתו היה יושב בבור שבי של אדון אחד ומקבל מדי בקר לחם צר ומים לחץ להשביע רעבון נפשו. כלום יש דבר ערב לעלוב ממנת הלחם והמים שמקבל מדי יום ביומו? הלא על הדבר הזה לבד ינשק ידי אדונו ויודה לו בכל לב. ומי יגלה את אזנו שאינו אלא בבור מחשכים ומצולות תחת ידי אדון חסר לב...

כל עוד אין זוכים לאור הזהר הקדוש, חושבים שכל העולם הוא רק גשמיות, והצלחות החומר הן תכלית התענוג. אך כאשר זוכים רק לטפה אחת מן הזהר הקדוש, יודעים תכף שיש עולם אחר לגמרי, עולם של "מלכותו בכל משלה": עולם של הגאולה השלמה ואורו של משית. אזי זוכים להבין כי התורה הקדושה אינה "גוטע קנייטש" גרידא וסברא טובה, כי יש אור תורה שהיא חמדת כל החמדות ותענוג כל התענוגים בזה ובבא, הדבקות במקור מוצא התורה שאין ערוך לה ואין דומה לה. ואין משורר האור החיים הקדוש בהקדמתו לספרו: "המכתב מכתב אלקים הוא ואמרות ה' בהם ה', והאותיות יגידו למו וקוציהם למעלה מהם, את זו דרש רבי עקיבא עם נקדות הפסוק, אל סודם נכספו ואל רוח החיה כמהלקת, אות נפשם שאפה רוח דעת יראת ה' לחיים!" - - -

לכל זה אפשר לזכות בדור הזה, בעולם הזה ובגופים אלו בלי ספק!

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמר בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "וקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, ששים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג"ג)... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזה שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחוץ. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמות כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואות...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

וכש'לומדים בספר הזהר יוצאים מן הגלות ונכנסים בעולם של אהבה בתענוגים. אפלו אינו מרגיש כלום, ואפלו לומד מאמרים פשוטים שאינם עוסקים בגלוי במסתורין של מלך, הנשמה שלו מרגשת בודאי עצם התענוג והשעשוע. כל שכן וכל שכן, כשמרגיש כן ונפשו יודעת מאד, ומה גם כשעוסק במעשי בראשית ומעשי מרכבה ומטייל בגן עדן עם הראשונים, כמלאכים ואזניו שומעות קולות של מעלה "אנן פתיחן עיינין פתיחן אודנין, קל מן קליא נחית מעילא לתתא, מתבר טורין וטנרין", אין ערבות בכל הנבראים שיכנס אליו בערך הנשתנה.

עצה טובה קא משמע לן לכל אדם בכל זמן: אם נפשך עגומה עליך, בני, ורוחך סרה, קח לך את ספר הזהר וקרא בו חמש דקות בלבד, עם כל החמימות שבקרבך ועם כל הנעימות. פתאם תראה ששכחת כל מה שהיה עמך ונכנסת לעולם אחר וחדש. ופעמים יגבר עליך הרגש כל כך, עד שפלגי מים תרד עינך ולא תדמה מאין הפוגות. וכשתרצה לדעת מה מקור דמעות אלו, דע שכל אימת שהנשמה באה למדרגה שאינה יכולה לשאת, היא פורצת בבכיה. וכך שנינו כשחלה רבי אליעזר הגדול ונכנס רבי עקיבא לבקרו, "בכי רבי עקיבא ואמר ליה: רבי אוליף לי אורייתא! אפתח פומיה רבי אליעזר במעשה מרכבה וכו' ואוליף ליה רי"ו טעמים דפסוקי דשיר השירים והו עינוי דרבי עקיבא נחתין מיא... כד מטא להאי פסוקא "סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני" (שיר השירים ב'), לא יכיל למסבל רבי עקיבא וארים קליה בבכייתא וגעי..."

וכשתזכה לטעם טעם בכיה זו, מבכי נהרות חובש, שוב לא תואיל להחליף אהבה זו לעולמים. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז בבוז לו.

ישים אדם לבו וירצונו וידבק בו בקדוש ברוך הוא.

בין שהגיעו לפני רבי שמעון, ספרו לו המעשה. אמר, ומה זה בעצמו, אפלו כל מי שמחזיק לאילן (באילן) החיים נצול בעולם הזה, ואפלו מן מיתת העולם משאר בני אדם, כל שכן מאחר. אמר רבי שמעון, בכלם מעוררת הצדקה את אילן החיים, ומקום זה הוא המזון לכל, ולתלמידי החכמים מה מעשיהם? שהרי כל בני העולם לא יכולים לעורר צדקה עליהם, שהרי הם אחוזים בצדקה, וכל בני העולם נזונים בזכותם, בהם ממש. והם לא יכולים להתפרנס מהם ממש, מפני שכל מי שמשתדל בתורה, משתדל באילן החיים שכל בני העולם מתפרנסים ממנו.

נמצא שהתלמידי חכמים מעוררים מזון לעולם ושלום. אם לכל בני העולם מתעורר מזון, מדוע להם לא מתעורר? אלא תלמיד חכם הוא אילן החיים ממש, ואילן החיים לא נזון אלא מן העולם הבא, והעולם הבא לא נמצא בעולם הזה, אלא לאחר שעולה לעולם ההוא, אז נזון ממנו ונשרש שרשיו עליו. עכשו אוכלים מפרי עץ החיים. ומה הוא? אותו מקום שנמצא אצל העניים, והוא נקרא (בראשית א) פרי העץ אשר בתוך הגן. ועל זה אוכלים מהפרי הוא בעולם הזה. ועל זה למדנו, הם נזונים ברוע. מהי הרוע? זו גבורה. והם מזמנים לעולם הבא. שמזון העולם הבא אינו בעולם הזה, אלא צמצום קטן של הפח שלו שנמצא במתיקות התורה. וזה טעמו על הפרי ההוא של העץ המתחזן, וזו שמחה של התלמידי חכמים ומזון העליון שלהם. בין

בר נש וידבק ביה בקודשא בריה הוא. בין דמטו קמי דרבי שמעון סחו ליה עובדא. אמר, ומה דא בלחודוי, אפילו כל מאן דאחיד לאילנא (באילנא) דחיי אשתזיב בהאי עלמא ואפילו מן מותא דעלמא, משאר בני נשא. כל שכן מאחר.

אמר רבי שמעון בכלהו אתער צדקה אילנא דחיי, והאי אתר איהו דמזונא לכלא לתלמידי חכמים מאי עבידתיהו דהא כל בני עלמא לא יכלי לאתערא צדקה עלייהו, דהא אינון בצדקה אחידן וכל בני עלמא בזכותיהו נזונין, בהו ממש. ואינון לא יכלין לאתנא בהו ממש, בגין דכל מאן דאשתדל באורייתא, אשתדל באילנא דחיי דכל בני עלמא נזונין מגיה.

אשתבח דתלמידי חכמים מתערי מזונא לעלמא ושלמא. אי לכל בני עלמא מתערי מזונא, לון אמאי לא מתערי. אלא תלמיד חכם הוא אילנא דחיי ממש. ואילנא דחיי לא מתזן אלא מן העולם הבא. והעולם הבא לא אשתבח בהאי עלמא אלא לבתר דעאל לההוא עלמא, כדין אתזן ביה ואתנטעו שרשוי עליה. השתא אכלי מאיבא דאילנא דחיי. ומאן איהו, ההוא אתר דאשתבח לגבי מספנא ואיהו אקרי (בראשית ג) פרי העץ אשר בתוך הגן. ועל דא אכלי מההוא פרי בהאי עלמא.

ועל דא תנינן, הם נזונין ברוע. מאי ברוע, דא גבורה. ואינון זמינין לעולם הבא. דמזונא דעולם הבא, לאו איהי בהאי עלמא, אלא צמצומא זעירא דחילא דיליה, דאשתבח במתיקו דאורייתא. ודא טעמי על ההוא איבא דאילנא תתאה ודא חידו דתלמידי חכמים

ומזונא עלאה דילהון. פיון דייעברון מהאי עלמא, כמה נחלין עלאין דעולם הבא סחרן לדוכתייהו, וישתמשון ביה ויסתלקון לעילא לעילא. כמה דאת אמר (ישעיה ס"ד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחפה לו.

מאי יעשה, דא יובלא. ההוא דאקרי העולם הבא. למחפה לו ודאי, דלא בעיין מזונא לעלמא דא, עד דאתאן (ס"א דאתאן) למזונא דילהון. ומאי מזונא דילהון, העולם הבא. ועל דא זכאן בכלא. דעלייהו פתיב עין לא ראתה אלהים וגו' : (עד כאן מההשמטות).

רעיא מהימנא

והתנחלתם אותם לבניכם וגו', (ויקרא כה) לעולם בהם תעבדו וגו'. פקודא דא לעבוד בעבד כנעני, דכתיב, לעולם בהם תעבדו ואינון מסטרא דחם דגלי עריין דאתמר עליה (בראשית ט) ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו. אמאי עבד עבדים. אלא עבד לההוא עבד עולם, דאיהו עולמו של יובל. ואי תימא דהא אחוה דשם ויפת הוה, אמאי לא הוה הכי כותמיהו. והכי מזרעא דחם הוה אליעזר עבד דאברהם, אמאי לא הוה כותמיה, דנפק צדיק, וקודשא בריהו הוא אודי בברכתיה, כד בריהו ליה לכן.

אלא ודאי הכא ברזא דגלגולא, גולל אור מפני חשף, עבדא דאברהם דנפק מחשף, ודא זרעא דחם, דיו לעבד להיות פרבו דאיהו אברהם, דנפק מתרח עובד עבודה זרה. וחשף מפני אור, דא ישמעאל דנפק מאברהם, ועשו מיצחק.

ורזא תערוכת טפין, באמר דלאו דיליה גרים דא. מאן דעריב טפה דיליה, בשפחה מחלת בת ישמעאל, או בכת אל נכר, דאינון רע חשף, וטפה דיליה טוב אור, (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב. מערב טוב עם רע, עבר על מימרא דמאריה, דאמר (בראשית ב) ומעץ

שיעברו מהעולם הזה, כמה נחלים עליונים של עולם הבא מקיפים למקומם, וישתמשו בו ויעלו למעלה למעלה, כמו שנאמר (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחפה לו. מהו יעשה? זה היובל, זה שנקרא עולם הבא. למחפה לו, ודאי. שלא רוצים מזון לעולם הזה עד שיגיעו (שיחוק) למזון שלהם. ומהו המזון שלהם? העולם הבא. ועל זה זכאים בכל, שעליהם כתוב עין לא ראתה אלהים וגו' : (עד כאן מההשמטות).

רעיא מהימנא

והתנחלתם אותם לבניכם וגו', לעולם בהם תעבדו וגו'. מצוה זו לעבד בעבד כנעני, שכתוב לעולם בהם תעבדו, והם מהצד של חם שגלה עריות, שנאמר עליו (בראשית ט) ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו. למה עבד עבדים? אלא עבד לאותו עבד עולם, שהוא עולמו של יובל. ואם תאמר שהי אחיהם של שם ויפת היה, למה לא היה כף כמותם? וכן, מהזרע של חם היה אליעזר עבד אברהם, למה לא היה כמותו, שיצא צדיק, והקדוש ברוך הוא הודה בכרכתו כשברך אותו לכן?

א"א ודאי כאן בסוד הגלגול, גולל אור מפני חשף - עבד אברהם שיצא מחשף, וזה הזרע של חם, דיו לעבד להיות פרבו, שהוא אברהם, שיצא מתרח עובד עבודה זרה, וחשף מפני אור - זה ישמעאל שיצא מאברהם, ועשו מיצחק.

וסוד תערוכת טפות במקום שאינו שלו גרם את זה. מי שמערב טפה שלו בשפחה מחלת בת ישמעאל, או בכת אל נכר, שהם

הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו.

קדשא בריף הוא, בההוא דערב (ב), ארפיב ליה, ואייתי ליה בגלגולא לקבלא עונשיה. חזר בתיבתא, אשתדל באורייתא, ואפריש טוב מרע, דאינון אסור והתר, טומאה וטהרה, פשר ופסול. פדא אתפרש רע מטוב, דאתמר ביה וייצר, יצירה לטב, ויצירה לביש. באורייתא אפריש לון, קדשא בריף הוא ירית ליה נשמתא מגיה, למהוי שלטא על תרווייהו, בחד דאיהו אור. עלמא דאתי ובחד דאיהו חשף, עלמא דין. הדא הוא דכתיב ויפח באפיו נשמת חיים.

וכפום זכוון וחובין. כמה דאוקמוה, העושה מצוה אחת מטיבין לו. בינוני, זכוון וחובין שקולין, פלגו זכוון לעילא (ס"א ופלגו לתתא) ופלגו חובין לתתא, ורזא דא (אסתר ה) מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך עד חצי המלכות ותעש. צדיק גמור, כל זכווי לעילא, וחובין לתתא. רשע גמור, חובין לעילא, וזכווי לתתא.

ובר נש דחב באתגלייא, בתרין דרגין איהו, אי חזר בתיבתא באתגלייא, בין צדיקניא, (ד קו"א ע"ב) בגין דינדיעין דינוי דקודשא בריף הוא, ונטרין גרמיייהו מלמחטי. ובאתפסייא, בין רשיעייא, לקיים בהו (איוב יא) ועיני רשעים תכלינה.

ובגין דא, חובא דאדם דערב, על (בראשית ב) ויצו יי' אלהים, ואוקמוה, אין צו אלא עבודה זרה, אעבר עליה, ארפיב ליה בטפת תרח, דביה רמח לקודשא בריף הוא, דערב על צו מעבודה זרה. הדר בתיבתא, ותבר צולמין דעבודה זרה, וכל מזוני דליה. הוא תקין כמה דחב, ותבר חובא, ובגנינא בישא דבנה, ואמליף ליה לקודשא בריף הוא ושכינתיה. על עלמא.

רע חשף, והטפה שלו טוב אור, (שם א) וירא אלהים את האור כי טוב, מערב טוב עם רע, עובר על מאמר רבנו שאמר, (שם ב) ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו.

הקדוש ברוך הוא מרפיב אותו באותו שערב (א), ומביאו בגלגול לקבל עשו. אם חזר בתשובה, התעסק בתורה והפריד טוב מרע, שהם אסור והתר, טמאה וטהרה, פשר ופסול - בזה נפרד הרע מהטוב, שנאמר בו וייצר, יצירה לטוב ויצירה לרע. בתורה הפריד אותם. הקדוש ברוך הוא מורישי לו נשמה ממנו, שיהיה שולט על שניהם, באחד שהוא אור - העולם הבא, ובאחד שהוא חשף - העולם הזה. זהו שכתוב ויפח באפיו נשמת חיים.

וכפי זכיות וחובות, כמו שבארנו, העושה מצוה אחת מטיבין לו. בינוני - זכיות וחובות שקולים, חצי זכיות למעלה (חצי למטה) וחצי חטאיו למטה, וזה סוד (אסתר ה) מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך עד חצי המלכות ותעש. צדיק גמור - כל זכיותיו למעלה, וחובותיו למטה. רשע גמור - חובותיו למעלה, וזכיותיו למטה.

ובן אדם שחטא בגלוי, הוא בשני דרגות: אם חזר בתשובה בגלוי - בין צדיקים, משום שיודעים דיני הקדוש ברוך הוא ושומרים עצמם מלחטא. ובמבטה - בין רשעים, לקיים בהם (איוב יא) ועיני רשעים תכלינה.

ומשום זה החטא שאדם עבר על (בראשית ב) ויצו ה' אלהים, ופרשה אין צו אלא עבודה זרה, עבר עליו, הרפיב אותו בטפת תרח, שבו הרגיו את הקדוש ברוך הוא, שעבר על צו מעבודה זרה. חזר בתשובה, ושבר צלמי עבודה זרה וכל מזונו. הוא תקן כמה שחטא, ושבר את החטא ואת הבגין הרע שבנה, והמליף את הקדוש ברוך הוא ושכינתו על העולם.

במאי. בגין דקדיש שמייה יתברך ברבים, ועאל בנורא לאתוקדא גרמיה. לקיים ביה (דברים ז) פסילי אלהיהם תשרפון באש. ולא עוד אלא דלאבוי תרח אהדר בתובכתא, ואעיל ליה ולאמיה, ולכל מארי דההוא דרא בגן עינן. והכי אתלבן בנורא ככספא, דאיהי מונייטא דמלבא, ושקר לה בעופרת, אעיל ליה בנורא, ונפק העופרת לבר, ישמעאל. ובגין דא נפק, מצחק בעבודה זרה. ואשתאר אדם מלובן, והאי איהו שינוי השם. דכד אתגלגל אדם, בעי למעבד ליה שנוי השם, שנוי מקום, ושנוי מעשה.

לבתר אתא יצחק, ואתתקף ביה, מחובא תננינא, דאתמר ביה על האדם, דדא שפיכות דמים, ודא גרם נסיונא דיצחק בספינא. ואתברר ביה, כמאן דבריר אוכל מגו פסולת, ונפיק פסולת לבר, עשו שופך דמים.

לבתר אתא יעקב, וארפיב ליה בלבן, ואתעביד עבד לגביה, הדא הוא דכתיב. (בראשית כט) אעבדך שבע שנים ברחל. ובההיא סבה דאחלה ליה באחותה, עבד שבע שנים אתרנין. לאפקא תרין טפין דזרק אדם באתר נוכראה, ודא גלוי עריות, והאי איהו לאמור. ואפיק לון מן לבן הארמי, נחש.

ובתלת אלין, הוה לאדם שנוי השם, ושנוי מקום, ושנוי מעשה. שנוי השם: באברהם. ושנוי מקום: ביצחק. ושנוי מעשה: בניעקב. ואי להאי דאתמר ביה, (איוב כח) אז ראה ויספרה, קבל פתיבתא כל שפן לאחרים. ובגין דא, עבד טוב אתרא גרים. ועבד רע, אוף הכי אביל שאר עבדים, לעולם בהם תעבודו. קמו מארי מתיבתא, ואמרו (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו, שפכיה בגימטריא משה. קם רעיא מהימנא ואמר, אשרי העם שניי אלהיו. (ע"כ רעיא מהימנא)

במה? משום שקדש שמו יתברך ברבים ונכנס לאש לשרף את עצמו, לקיים בו (דברים ז) פסילי אלהיהם תשרפון באש. ולא עוד, אלא שאת אביו תרח החזיר בתשובה, והכניס אותו ואת אמו ואת כל פרנסי אותו דור לבן עזרן, וכך התלבן באש כספך, שהיא מטבע המלך, וזיף אותה בעפרת, הכניס אותה לאש, ויצאה העפרת החוצה, ישמעאל. ולפיכך יצא מצחק בעבודה זרה. ונשאר אדם מלבן, וזהו שנוי השם. שכשמתגלגל אדם, צריך לעשות לו שנוי השם, שנוי מקום, ושנוי מעשה.

אחר כך בא יצחק, והתחזק בו מהחטא השני שנאמר בו על האדם, שזה שפיכות דמים, וזה גרם את הנסיון של יצחק בספיין, והתברר בו, כמי שבורר אכל מתוך פסולת, ויצאה הפסולת החוצה, עשו שופך דמים.

אחר כך בא יעקב והרפיב אותו בלבן, ונעשה עבד אליו, וזה שכתוב (בראשית כט) אעבדך שבע שנים ברחל. ובאותה סבה שהחליפה באחותה, עשה שבע שנים אחרות, להוציא שתי טפות שזרק אדם במקום נכרי, וזה גלוי עריות, וזהו לאמור. והוציאם מלבן הארמי, נחש.

ובשלישת אלה היה לאדם שנוי השם, ושנוי מקום, ושנוי מעשה. שנוי השם - באברהם. ושנוי מקום - ביצחק. ושנוי מעשה - בניעקב. ואם לזה שנאמר בו (איוב כח) אז ראה ויספרה קבל בתשובה, כל שפן לאחרים.

ומשום זה, עבד טוב המקום גורם, ועבד רע גם כן. אבל שאר עבדים, לעולם בהם תעבודו. קמו בעלי הישיבה ואמרו, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו, שפכיה בגימטריא משה. קם הרועה הנאמן ואמר, אשרי העם שה' אלהיו. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים וְגו' . (ויקרא כה) פְּקוּדָא
לְעִבּוּד בְּכָל מִינֵי עֲבוּדָה בְּמִקְדָּשׁ, וְלִבְר
מִמִּקְדָּשׁ, בְּכָל אֵינּוֹן פּוֹלְחָנִין דְּאֶקְרִי עֲבוּדָה,
בְּצִלוֹתָא, לְאִשְׁתַּדְּלָא בְּתַר פְּקוּדֵי אֹרִייתָא
דְּכֻלָּא אֶקְרִי עֲבוּדָה, כְּעֵבֶד דְּאִשְׁתַּדְּל בְּתַר
מְאָרִיָּה, בְּכָל מַה דְּאֶצְטְרִיף.

בְּגִין דִּישְׂרָאֵל קְרִי לֹוֹן עֲבָדִים, דְּכִתִּיב פִּי לִי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדֵי הֵם. מְאִי טַעְמָא
אֵינּוֹן עֲבָדִים. בְּגִין דְּכִתִּיב אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וּבְגִין כִּף כְּתִיב בְּעֶשֶׂר אַמִּין
לְבָתֵּר, דְּכִתִּיב (שמות כ) אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לְמַפְלַח לִיָּה כְּעֵבֶד
דְּפִלַּח לְמְאָרִיָּה דְּפָרִיק לִיָּה מִן מוֹתָא, דְּפָרִיק
לִיָּה מִפְּל בִּישְׁוֹן דְּעֻלְמָא.

בְּתַרִּין זִינִין (כ"א שְׁמִתָּה אֵלִיָּה) אֶקְרוּן יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא
כְּרִיָּה הוּא, עֲבָדִים, דְּכִתִּיב עֲבָדֵי הֵם.
וְאֶקְרוּן בְּנִים, דְּכִתִּיב (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי
אֱלֹהֵיכֶם. בְּזִמְנָא דְּדַדַּע לִיָּה בַר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא
כְּרִיָּה הוּא בְּאוֹרַח פְּלָל, כְּדִין אֶקְרִי עֵבֶד דְּעֵבִיד
פְּקוּדָא דְּמְאָרִיָּה, וְלִית לִיָּה רֶשׁוּ לְחַפְשָׁא
בְּגִנְזוּי וּבְרִזִין דְּבִיתִיָּה. בְּזִמְנָא דְּדַדַּע לִיָּה בַר
נֶשׁ בְּאוֹרַח פְּרֻט, כְּדִין אֶקְרִי בִּן רְחִימָא דִּילִיָּה,
כְּבִן דְּחַפְשֵׁי בְּגִנְזוּי, בְּכָל רִזִין דְּבִיתִיָּה.

וְאַף עַל גַּב דְּאֶקְרִי בִּן בְּרָא בּוֹכְרָא לְקוּדְשָׁא
כְּרִיָּה הוּא, כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר (שמות ד) בְּנֵי
כְּבוֹרֵי יִשְׂרָאֵל, לֹא יִפּוּק גְּרַמִּיָּה מִפְּלָלָא דְּעֵבֶד,
לְמַפְלַח לְאַבּוּי בְּכָל פּוֹלְחָנִין דְּאֵינּוֹן יִקְרָא
דְּאַבּוּי. וְהָכִי אֶצְטְרִיף לְכָל בַּר נֶשׁ לְמַהוּי לְגַבֵּי
אַבּוּי בִּן, לְחַפְשָׁא בְּגִנְזוּי וּלְמַנְדַּע רִזִין
דְּבִיתִיָּה, וְלֹאִשְׁתַּדְּלָא אֲבַתְרִיָּהוּ. וְלְמַהוּי לְגַבֵּי
אַבּוּי עֵבֶד.

וְרָזָא דְּמַלְהָ, תַּרִּין דְּרַגִּין אֵינּוֹן לְעִילָא,

זהר

כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים וְגו' .
מְצוּה לְעִבְד בְּכָל מִינֵי עֲבוּדָה
בְּמִקְדָּשׁ, וּמְחוּץ לְמִקְדָּשׁ בְּכָל
אוֹתָן עֲבוּדוֹת שְׁנִקְרְאוּת עֲבוּדָה,
בְּתַפְלָה, לְהַשְׁתַּדֵּל אַחַר מְצוּוֹת
הַתּוֹרָה, שֶׁהִכֵּל נִקְרָא עֲבוּדָה,
כְּעֵבֶד שְׁמַשְׁתַּדֵּל אַחַר רַבּוֹ בְּכָל
מַה שְׁצָרִיף.

מִשּׁוּם שִׁישְׂרָאֵל קְרָא לְהֵם
עֲבָדִים, שְׁכַתּוּב (ויקרא כה) כִּי לִי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדֵי הֵם. מַה
הִטַּעַם הֵם עֲבָדִים? מִשּׁוּם שְׁכַתּוּב
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם. וּמִשּׁוּם כִּף כְּתוּב בְּעֶשֶׂר
הַדְּבָרוֹת אַחַר כִּף, שְׁכַתּוּב אָנֹכִי
ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם, לְעִבְד אוֹתוֹ כְּעֵבֶד
שְׁעוּבַד אֵת רַבּוֹ שְׁפַדָּה אוֹתוֹ
מִמּוֹת, וְשְׁפַדָּה אוֹתוֹ מִכָּל הַרְעוֹת
שֶׁל הָעוֹלָם.

בְּשֵׁנֵי סוּגִים (שמות אלו) נִקְרְאִים
יִשְׂרָאֵל לְקֹדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲבָדִים,
שְׁכַתּוּב עֲבָדֵי הֵם (שם), וְנִקְרְאִים
בְּנִים, שְׁכַתּוּב (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם
לַה' אֱלֹהֵיכֶם. בְּזִמְנָן שְׁמַפִּיר הָאָדָם
אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדִרְךָ כְּלָל,
אִז הוּא נִקְרָא עֵבֶד שְׁעוּשָׂה מְצוֹת
רַבּוֹ, וְאִין לֹו רֶשׁוּת לְחַפְשֵׁי בְּגִנְזוּי
וּבְסוּדוֹת בִּיתוֹ. בְּזִמְנָן שְׁמַפִּיר
אוֹתוֹ הָאָדָם בְּדִרְךָ פְּרֻט, אִז נִקְרָא
בִּן, אֶהוּב שְׁלוֹ, כְּמוֹ בִּן שְׁמַחֲפֵשׁ
בְּגִנְזוּי, בְּכָל סוּדוֹת בִּיתוֹ.

וְאַף עַל גַּב שְׁנִקְרָא בִּן, בִּן כְּבוֹר
לְקֹדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׁנִאֲמַר
(שמות ד) בְּנֵי כְּבוֹרֵי יִשְׂרָאֵל, אֵל
יּוֹצֵא אֵת עַצְמוֹ מִפְּלָלָא שֶׁל עֵבֶד,
לְעִבְד אֵת אֲבּוּי בְּכָל הַעֲבוּדוֹת
שֶׁהֵן כְּבוֹד אֲבּוּי. וְכִף צָרִיף לְכָל
בִּן אָדָם לְהִיָּת בִּן לְגַבֵּי אֲבּוּי,
לְחַפְשֵׁי בְּגִנְזוּי וְלְדַעַת סוּדוֹת בִּיתוֹ
וְלְהַשְׁתַּדֵּל אַחֲרֵיהֶם, וְלְהִיָּת עֵבֶד
לְגַבֵּי אֲבּוּי.

וְסוּד הַדְּבָר - שְׁמֵי דְרַגּוֹת הֵן

למעלה שצריך בן אדם להתעטר בקהן, והן סוד האמונה, והן אחת אחת סוד של עבד, ואחת סוד של בן. והעבד הזה נקרא אדון כל הארץ. בן, כמו שבארנו, בני בכרי ישראל, והכל סוד אחד של האמונה. וצריך בן אדם להתעטר בדרגות הללו, להכליל בסוד האמונה.

עבד, לעבד בכל מיני עבודה, בתפלה שנקראת עבודה, כמו אותו עבד שהוא סוד עליון, שלא שוכף לעולמים תמיד, ומשבח ומגן תמיד. והרי נתבאר בעבודות אחרות, שכל העבודות ודברי העולמות, כלם הוא עושה ועובד. ומשום זה נקרא אדון, משום שהוא עבד לעבד, נקרא אדון כל הארץ. בן אדם שמתעטר בסוד הזה, להיות עבד לעבד עבודת רבו, הוא עולה ומתעטר להיות בדרגה הזו, ונקרא אף כאן אדון, שהרי הוא מברך בכל העבודות האלה את העולם הזה ומעמידו, ועל זה נקרא אדון. (אדוני הארץ).

אשרי חלקו של הבן הזה, שזוכה להשתדל לדעת בגנוי אביו ובכל סודות ביתו, כמו בן יחידי שהשליטו אביו בכל גנויו, וזהו הפכוד, ששולט על הכל מי שמשתדל בתורה לדעת את הקדוש ברוך הוא. ובאותם הגנוים שלו נקרא בן לקדוש ברוך הוא, בכל פחות השמים אין מי שימחה בידו, בכל שעה שמצטרף להפגס אל אביו. אשרי חלקו בכל העולמות. ומשום זה, כשמשתדל להכירו בדרך פרט, בסוד התקמה, אז נקרא בן. בעבודה שכן אדם עובד לקדוש ברוך הוא יש עבודה שצריך אדם

דאצטריך בר נש לאתעטרא בהו, ואינון רזא דמהימנותא, ואינון חד. חד, רזא דעבד, וחד, רזא דבן. והאי עבד, אקרי אדון כל הארץ. בן, כמה דאוקימנא בני בכורי ישראל. וכלא רזא חדא דמהימנותא. ואצטריך בר נש לאתעטרא באלין דרגין, לאתפללא ברזא דמהימנותא.

עבד, למפלח בכל זיני פולחנא, בצלותא דאקרי עבודה, פהאי עבד דאיהו רזא עלאה, דלא שכיף לעלמין תדיר, וקא משבחא ומגנא תדיר. והא אתמר בפולחנין אחרנין, דכל פולחנין ומלין דעלמין בלהו איהו עבד ופלא. ובגין דא אקרי אדון, בגין דאיהו עבד למפלח, אקרי אדון כל הארץ. בר נש דאתעטר ברזא (דף ק"ב ע"א) דא, למיהוי עבד למפלח פולחניה דמאריה, איהו סליק ואתעטר למיהוי בדרגא דא, ואקרי אוף הכי אדון, דהא איהו בריך בכל אינון פולחנין, להאי עלמא, וקיים ליה. ועל דא אקרי אדון.

(ס"א אדוני הארץ).

זכאה חולקיה דהאי בן, דזכי לאשתדלא למנדע בגנוי דאבוי, ובכל רזין דביתיה, ככרא יחידאי דאשליטיה אבוי בכל גנווי, ודא איהו יקרא, דשליט על פלא מאן דישתדל באורייתא, למנדע ליה לקודשא בריך הוא. ובאינון גניזין דיליה, אקרי בן לקודשא בריך הוא, כל חילי שמיא, לית מאן דימחי בידיה, בכל שענתא דאצטריך למיעל לגבי אבוי. זכאה חולקיה בעלמין בלהו. ובגין דא, פד אשתדל למנדע ליה בארע פרט, ברזא דחכמתא, כדין אקרי בן.

בפולחנא דבר נש פלח ליה לקודשא בריך הוא, אית פולחנא, דאצטריך בר

נש לאתפללא בתרווייהו,

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה הדין, ה' בדרך נחמנו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה ישארו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנֵן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיִּשְׁוַעֵה וְנַחְמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמֵיָא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלָיו. וַיְחוּם וַיְחַמּוּל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירָהוּ בְּצַל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידָהוּ. וּמִנְחַל עֵדֶנּוּ יִשְׁקָהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיְלֻוּה אֱלֹיו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תְּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשֵׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמֵיָא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוּל עָלֶיהָ. וַיְלֻוּה אֱלֵיהָ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

עיר וקדיש מזו שמיא נחית

לא תשבת מפני זרעו

ספר
הזוהר
הקדוש
המחולק

כרך א'

הרי אנחנו לומדים בספר
הזוהר הקדוש לעילוי
שכינת עוזינו ולהרים קרן
מזל ישראל ולסתום פי
כל הצרים אותנו, עליונים
ופחתונים ולהחזיר העטרה
ליושנה ויאמר די לצרותינו
וישראל ישכון לבטח
ולטהר את האור בארצנו
הקדושה, אמן בן יהי רצון.